

« بسم الله الرحمن الرحيم »

نام درس: برنامه ریزی درسی دوره های تحصیلی پیش دبستانی و دبستان

موضوع: مقایسه آموزش و پرورش ایران و نروژ

نام استاد: سرکار خانم تیغ بخش

نام و نام خانوادگی و شماره دانشجویی:

پریسا عرب بیگی

۹۷۲۲۰۸۹۲۲

فاطمه منصفی فر

۹۷۲۲۰۳۷۳۲

زهرا مصور

۹۷۲۲۲۴۷۴۵

مینا رنگرز

۹۷۲۲۰۱۷۶۲

مهر ۱۴۰۱

مقدمه:

آموزش یکی از مهم ترین ارکان هر نظام اجتماعی است. به تناسب گسترش مهارت های کار و زندگی در شرایط کنونی، نظام آموزش هر جامعه ای نیاز به ارتقاء کمی و کیفی دارد.

در روزگار ما، همه ملت ها، با هر نظام سیاسی و اجتماعی پیشرفته و یا در حال پیشرفت به مسأله برنامه ریزی و اصلاحات آموزشی، با توجه به آخرین روش های آموزشی و فنی و پیشرفت های علمی جهان، توجه خاص دارند. این توجه تقریباً فراگیر و جهانی است و نسبت به دیگر فعالیت های اجتماعی از اولویت خاص برخوردار است. بررسی تاریخ تحول نظام های آموزشی جهان نشان

می دهد که برای تحقق این امر، بیشتر کشورهای پیشرو از مطالعات و پژوهش های تطبیقی در زمینه آموزش و پرورش بهره گرفته اند و از آن به عنوان شرط لازم برای طراحی نظام های آموزشی نوین خویش نام میبرند و بر لزوم و ضرورت این گونه بررسیها قبل از اقدام به هرگونه اصلاحات آموزشی جامع برای رفع نیازمندی های رو به رشد اقتصادی، فرهنگی و فنی خویش تأکید می ورزند.

* هدف ما در این مقاله بررسی آموزش و پرورش تطبیقی در ایران و نروژ می باشد. در این بین بهره مندی از سیاست ها و تجارب آموزش سایر کشورها در طراحی نظام آموزشی کشور بسیار مفید می باشد.

<https://vista.ir/article/302144>

<https://civilica.com/doc/613622> مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران، شلماشی، مژگان، ۱۳۹۵

بیان مسئله:

در مسیر مقایسه نظام آموزشی ایران و نروژ، بهترین کار برای آشنایی با این مسئله و تفاوت های موجود مقایسه مقاطع تحصیلی است.

از سال های پس از جنگ جهانی دوم و به دنبال پیشرفت های اقتصادی و اجتماعی نروژ، همواره نام این کشور در صدر کشورهای دیده میشود که کارآمدترین سیستم آموزش و پرورشی را دارا هستند. کیفیت آموزش عمومی در نروژ از میانگین سطح آموزش در اروپا بالاتر است .

در سیاست گذاری های آموزشی نروژ فراهم آوردن نظام آموزشی مبتنی بر ارزش های تساوی گرایانه ، مهم ترین اصل بنیادی است. سیاست رسمی دولت نروژ آن است که همه ی دانش آموزان نروژی-فارغ از منطقه ی زندگی یا طبقه ی خانوادگی- در سطح کیفی یکسانی تحصیل کنند. در نتیجه اکثریت قریب به اتفاق خانواده ها و جوامع، به مدارس محلی که دسترسی به آنها آسان است توجه نشان میدهند چون مدارس، رقابتی بر سردانش آموزان ندارند و خانواده ها نیز هزینه ی برای تحصیل فرزندانشان نمی پردازند.

سابقه ی آموزش نظام مند در نروژ به قرون وسطی برمیگردد. کمی پس از آن که در سال 1153 میلادی این کشور تحت قیمومیت کلیسا درآمد، مدارس کلیسایی برای تربیت کشیش ها در شهرهای اسلو، تروندهایم و برگن تأسیس شد. بعد از اجرای اصلاحات آموزشی نروژ در سال 1537م. مدارس کلیسایی به مدارس لاتین تغییر پیدا کردند و داشتن یکی از این مدارس در هر شهر اجباری شد. در سال 1736م. آموزش خواندن برای همه ی کودکان الزامی شد.

در سال 1827 نروژ مدارس مردمی را معرفی کرد که مکان اصلی آموزش همگانی و اجباری بود و در ساله های 1970-1980 این مدارس منسوخ شدند و مدارس بنیادی توسط دولت معرفی شدند. از اواخر دهه 90 میلادی، دولت نروژ متوجه عملکرد ضعیف نظام آموزشی خود در سیستم ارزیابی جهانی (PISA) شد که در نتیجه ی آن، همه ی رهبران کشور از احزاب محافظه کار تا سوسیالیست بر آن شدند تا با پیدا کردن علت این ضعف به بهبود عملکرد آموزشی کمک کنند.

به گفته ی Kristin Clemet که در آن دوره وزیر آموزش نروژ بود، سه سال زمان صرف شد تا با گفتگویی ملی، ابعاد این مشکل روشن تر شود و با همراه کردن افراد مختلف در این برنامه ی اصلاحی، از سیاستمداران تا معلمان و افراد محلی، وحدتی برای حل آن شکل بگیرد.

در نتیجه ی تمامی این اقدامات، طی حدود دو دهه ی گذشته، آموزش نروژ به نظامی منعطف و داده بنیان تغییر شکل پیدا کرد و برنامه ی درسی جدید بر مبنای ارتقاء دانش KnowledgePromot بازنویسی شد.

تغییرات و اصلاحات آموزشی اجرا شده تأثیرات گسترده‌ای بر عملکرد آموزشی
نروژ در حوزه- های مختلف شامل علوم، ریاضیات و مطالعه به جا گذاشت و موجب
ارتقای محسوس آن در شاخص های جهانی شد.

در ایران نیز از همان اوایل شروع انقلاب نهادها تغییرات خود را شروع کردند.
تغییرات عمده آموزش و پرورش بیشتر در سطح وزارتخانه بود .
شورای عالی آموزش و پرورش در سازمان اداری وزارت معارف مصوب ۱۲۸۹
شمسی، شورای عالی معارف پیش بینی شده بود. این شورا از آن زمان تاکنون تحت
عناوین شورای عالی معارف، شورای عالی فرهنگ و شورای عالی آموزش و پرورش
فعالیت داشته است. این شورا مهمترین شورای سیاست گذاری و تصمیم گیری در مورد
امور آموزش و پرورش عمومی کشور است .

تعیین خط مشی، هدف ها، مقررات، ضوابط و برنامه‌های وزارت آموزش و پرورش
و بررسی برنامه ها و مطالب کتابهای درسی از جمله وظایف شورای عالی آموزش و
پرورش است. اعضای این شورا به مدت ۴ سال توسط رئیس جمهور منصوب میشوند.

همانطور که مستحضر هستید مقاطع تحصیلی در ایران به دبستان، متوسطه دوره اول و
متوسطه دوره دوم تقسیم بندی میشوند که در مجموع، طی کردن این دوره ها چیزی در
حدود 12 سال به طول خواهد انجامید .

دوره دبستان در ایران 6 سال، و متوسطه دوره اول و دوم نیز هر یک 3 سال به طول
خواهند انجامید.

هم اکنون امور آموزش و پرورش کشور توسط وزارتخانه ها و سازمان های زیر

انجام میگیرد :

(۱) آموزش و پرورش عمومی (پیش دبستانی، دبستانی، راهنمایی تحصیلی، متوسطه

و پیش دانشگاهی) با وزارت آموزش و پرورش.

(۲) آموزش عالی در رشتههای غیر از پزشکی با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

(۳) آموزش عالی در رشته های پزشکی با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

(۴) آموزش عالی در تمام رشته ها به صورت غیرانتفاعی توسط دانشگاه آزاد اسلامی.

(۵) آموزش و پرورش عالی دینی توسط حوزه های علمیه.

(۶) آموزش و پرورش نظامی به وسیله نیروهای مسلح و دانشگاههای نظامی.

(۷) آموزش مدیران و برخی از کارشناسان و کارکنان با مراکز مدیریت دولتی

(سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور)

(۸) آموزشهای اختصاصی توسط مراکز آموزشی وابسته به وزارتخانه ها و سازمان های

مختلف.

ساختار نظام آموزشی نیروژ:

مقاطع تحصیلی در نیروژ به شرح زیر است:

1-پیش از دبستان (ویژه کودکان 1-6ساله) شامل 281622 کودک

2-دبستان و دوره ی متوسطه ی اول (ویژه دانش آموزان 6-16 ساله)شامل 633029 دانش آموز

3-متوسطه ی دوم(18/ 16 - 19 سال)شامل 243490 دانش آموز

4-تحصیلات عالی، شامل 308394 دانشجو

نمودار زیر آمار دانش آموزان و دانشجویان کشور نیروژ را نشان میدهد:

Number of children, pupils and students. 2017

Children in kindergartens

101 722
0-2 years

179 900
3-6 years

Pupils in primary and lower secondary education

447 355
pupils in primary education

185 674
pupils in lower
secondary education

Pupils, apprentices and trainees in upper secondary education

198 944
pupils in upper secondary education

44 546
apprentices and trainees

Students in post-secondary vocational education and in higher education

293 123
students in higher education

15 271
students in post-secondary
vocational education

دوره ی پیش از دبستان در نروژ:

در نروژ موسساتی تحت عنوان برنهج (barnehage) آموزش و یا به بیان بهتر نگهداری کودکان زیر سن دبستان را برعهده دارند. این موسسات عمدتاً خصوصی هستند و شهریه دریافت می کنند و ارتباطی با نظام آموزشی ندارند بلکه تحت نظارت وزارت کودکان و امور خانواده اداره میشوند، اما از دولت بودجه دریافت میکنند.

در نتیجه شهریه های آنان برای والدین سنگین محسوب نمیشود.

هرچند barnehage به مهدکودک یا کودکستان ترجمه میشود اما سیستم آن با سیستم مهدکودک های ایالات متحده یا انگلستان کاملاً متفاوت است. طبق آمار رسمی، 70 درصد کودکان از سال اول وارد این موسسات میشوند که در دوسالگی به 92 درصد و در سه سالگی به 96 درصد افزایش پیدا میکنند.

در مجموع تعداد کودکان نروژی که قبل از سنین دبستان به این مراکز سپرده میشوند حدود 282 هزار نفرند که از این میان 36 درصد زیر دوسال و 64 درصد 3 تا 6 ساله هستند. محتوای برنامه های آموزشی در این سنین در پنج زمینه طراحی میشوند:

1-جامعه، مذهب و اخلاق

2-موضوعات زیباشناختی

3-زبان، خواندن متن و ارتباطات

4-طبیعت، محیط زیست و تکنولوژی

5-فعالیت های بدنی و بهداشت

انواع مهدكودك در نروژ عبارتند از:

1-مهدكودك های همگانی که توسط شهرداری های اداره میشوند

2-مهدكودك های خصوصی

3-مهدكودك های خانوادگی؛

(این مهدكودك های در خانه ها اداره میشوند اما با یکی از انواع مهدكودك های رسمی در ارتباط هستند.)

4-مهدكودك های طبیعت؛

(کودکان در این مهدكودك ها تمام وقت خود، به غیر از زمان غذا و استراحت را در طبیعت می گذرانند.)

بعد از طی این دوره، کودکان به طور خودکار در مقطع ابتدایی نام نویسی میشوند، مگر اینکه خانواده ها درخواست آموزش در منزل Homeschool بدهند که این درخواست نیز باید توسط شهرداری و مقامات محلی تأیید شود.

275804	تعداد کودکان ثبت نام کرده در مهد کودک ها سال 2019
5730	تعداد مهد کودک ها
47درصد	نسبت مهد کودک های همگانی

ابتدایی و متوسطه در نروژ:

در این مقطع گرچه یک یا دو زبان دیگر نیز تدریس میشود، تأکید بر آموزش به زبان نروژی است، چون باور بر این است که با یادگیری به زبان مادری ضمن انتقال مفاهیم و ارزشهای ملی، خلاقیت در یادگیری و تفکر نیز بیشتر خواهد بود.

در مقطع ابتدایی ارزشیابی و نمره دهی انجام نمیشود و تأکید مدرسه بر گذراندن ساعاتی خوش و جذاب در مدرسه است و ارزشیابی های تحلیلی نیز بیش از سنجش معلومات تحصیلی، معطوف به این است که آیا سیستم آموزشی در پرورش شهروندی ایده آل برای جامعه موفق بوده است یا خیر.

در دوره ی متوسطه اول یعنی پایه هشتم تا دهم، دانش آموزان برای آگاهی از نتیجه عملکرد تحصیلی-شان نمره های رسمی دریافت میکنند. نمره های آنها به همراه محل سکونت و مدرسه شان مشخص میکند که برای مقطع متوسطه دوم در چه مدرسه هایی میتوانند تحصیل کنند.

در پایه ششم دانش آموزان می توانند یک درس اختیاری داشته باشند که این درس معمولاً یکی از دروس زبان آلمانی، فرانسه یا اسپانیایی است. البته بعد از اصلاحاتی که در سال 2006 صورت گرفت دانش آموزان میتوانند به جای دروس زبان یک درس عملی انتخاب کنند. مدارس خصوصی در نروژ در اقلیت هستند و اکثر مدارس مستقیماً توسط دولت اداره میشود. مدارس خصوصی عموماً برای ایده های مذهبی و آموزشی خاصی که جایگزین مدارس رسمی هستند تأسیس میشوند که البته مورد تأیید دولت بوده و از جانب وزارت آموزش حمایت میشوند.

در متوسطه دوم تحصیل در این مقطع اجباری نیست اما هر شهروندی در سنین 16-19/18 سال از نظر قانونی این حق را دارد که یکی از گزینه های زیر را انتخاب کند:

*به مدت سه سال آموزش عمومی دریافت کند

*چهارسال تحت آموزش فنی و حرفه‌ای قرار بگیرد (که تقسیم میشود به 2سال کارآموزی و 2سال آموزش عملی برای کار در حرفه ی مورد نظر (مدل 2+2) ، دانش آموزان بعد از دو سال تحصیل در مدرسه به مدت دو سال برای کارآموزی به یک شرکت و یا موسسه دولتی رفته و مشغول به کار می شود. که این دو سال به یک سال آموزشی و یک سال کار مفید تقسیم می شود.)

تحصیلات عالی

تحصیلات عالی به تمامی انواع تحصیل بعد از دوره دوم متوسطه اطلاق می شود که به طور معمول 3سال طول می کشد. برای ورود به مراکز تحصیلات عالی لازم است مدرک پذیرش در دانشگاه ارائه شود. این مدرک با گذراندن شاخه مطالعات عمومی در دوره متوسطه دوم و یا از طریق قانون 23/5 کسب میشود. قانون 23/5 به این صورت است که شخص متقاضی ورود به مراکز تحصیلات عالی باید 23 سال را تمام کرده باشد یا 5سال سابقه کار و تحصیلات متوسطه دوم داشته باشد.

مراکز تحصیلات عالی در نروژ به سه دسته تقسیم می شوند:

دانشگاه ها: بر روی دروس تئوری مثل هنر، علوم طبیعی، علوم انسانی متمرکز هستند و دوره ی لیسانس آن 3 ساله، دوره کارشناسی ارشد 2ساله و دوره دکتری آن 3 سال زمان میبرد.

کالج های دانشگاهی: این مراکز تنوع درسی گستردهای در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری دارند و نحوه ی نمره دهی در این مراکز مشابه دانشگاه هاست.

مراکز خصوصی: در این مراکز برخی رشته های محدود و با ظرفیت پذیرش محدود ارائه می شود، از جمله مدیریت بازرگانی، مارکتینگ و هنرهای زیبا.

در نروژ 17 دانشگاه و 26 کالج دولتی در کنار مراکز متنوع دیگر آموزش عالی در دسترس دانشجویان هستند. کالج تخصصی کوچکتر برنامه های کوتاه مدت تری را ارائه می کنند که دو یا سه سال به طول می انجامند درحالیکه مطالعات دانشگاهی در مدت زمان طولانی تری برگزار میشوند.

درصد بسیار کمی از فارغ التحصیلان دبیرستان در نروژ تصمیم میگیرند تا در کشور دیگری به دانشگاه بروند. حدود 40درصد افراد 19ساله، خود را آماده ی مراحل رسمی ورود به دانشگاه میکنند که 25درصد از آنان با پذیرفته شدن در این مراحل میتوانند در همان سال در کالج یا دانشگاهی نام نویسی کنند. 10درصد دیگری که نتوانسته اند با معیارهای رسمی در دانشگاه قبول شوند، از راه های دیگر و مراکز دیگر اقدام میکنند.

در مجموع چون که تعداد متقاضیان از کرسی های در نظر گرفته شده برای اکثر رشته ها از جمله پزشکی، رشته های مربوط به تکنولوژی، بیزنس و تربیت معلم بیشتر است، تحصیلات دانشگاهی رایگان و باکیفیت در نروژ مقداری با محدودیت روبه رو است.

برخلاف بسیاری از کشورهای دیگر، در نروژ بخش زیادی از دانش آموزان برتر متقاضی ورود به کالج های محلی هستند، تقریباً به همان اندازه های که تقاضا برای دانشگاه ها هست. نسبت دانشجویان به استاد در کالج ها 17 و در دانشگاه ها 11 است و از آنجا که دانشگاه ها در نروژ دولتی هستند، اساتید دانشگاه کارمندان دولت محسوب میشوند. سختگیری نروژ در تکیه بر اقتصاد دانش بنیان، این نیاز را به وجود می آورد که فضاهای علمی سطح کیفی قابل قبولی را در استانداردهای جهانی پیدا کنند تا بتوانند تکیه دولت بر درآمد نفتی را به حداقل برسانند.

نکته مهم دیگر تربیت هدفمند دانش آموزان برای ورود به بازار کار است. همانطور که در بخش های مربوط به متوسطه دوم و تحصیلات عالی دیده شد، در نروژ سال های پایانی متوسطه تماماً صرف آماده سازی دانش آموزان برای ورود به دانشگاه نمی شود، بلکه ورود به دانشگاه تنها یکی از گزینه های پیشروی فارغ التحصیلان است، زیرا در سیستم آموزشی این کشور به دانش آموزان حق انتخاب برای دریافت آموزش فنی و حرفه های داده میشود و در نتیجه برای ورود به بازار کار، اجبار مستقیم یا غیرمستقیمی جهت ورود به دانشگاه وجود ندارد.

<https://education.stateuniversity.com/pages/1126/Norway-HIGHER-EDUCATION.html>

Transformation from an Oil-based Economy to a Knowledge-based Economy in Saudi Arabia: the Direction of Saudi Vision
2030- Journal of the Knowledge Economy

انواع مهد کودک ها در ایران:

- 1- مهد کودک خود محور که وابسته به موسسات دولتی بوده و با کمک هزینه های دولتی و والدین کودکان اداره میگردند.
- 2- مهد کودک کارگری که متعلق به کارخانجات بوده و تحت پوشش وزارت کار فعالیت دارند.
- 3- مهد کودک ادارات آموزش و پرورش که به ثبت نام از فرزندان زنان شاغل در آموزش و پرورش مبادرت می نمایند.
- 4- مهد کودک انجمن های حمایتی سازمان بهزیستی که به ثبت نام از کودکان تحت پوشش بهزیستی و درصدی از افراد عادی مبادرت می نمایند.
- 5- مهد های کودک انجمن های روستایی که به ثبت نام از کودکان روستایی مبادرت می نمایند.
- 6- مهد کودک خصوصی که توسط بخش خصوصی احداث گردیده اند.

در کشور ایران آموزش پیش دبستانی در واقع به بخش خصوصی واگذار گردیده و بدین ترتیب خانواده های کم در آمد و متوسط قادر به بهره گیری از امکانات مهد های کودک نمی باشند و این درحالیست که کودکان خانواده های مواجه با مشکلات اقتصادی و فرهنگی از نیاز بیشتری به توجه و آموزش برخوردار می باشند.

دوره ی پیش دبستان در ایران:

طبق آخرین آیین نامه کودکان دبستان ها که در سال ۱۳۴۹ به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسید، تشکیل کلاس های آمادگی ضمیمه آموزش ابتدایی گردیده و سن کودکان دبستانی ۳ تا ۶ سال تعیین گردید.

در سال ۱۳۵۳ ، وزارت آموزش و پرورش طبق انتشار بخشنامه ای به اعمال اصلاحاتی در آیین نامه مذکور مبادرت نمود. مطابق این تغییرات تنها آن دسته از کودکانی که از سن ۵ سال تمام برخوردار بودند از حق ثبت نام در کلاس های آمادگی بهره مند گردیدند.

از سال ۱۳۵۴، سازمانهای دولتی موظف به تاسیس مهدهای کودک شده و ضوابط آنها از سوی سازمان زنان تنظیم گردید. در سال ۱۳۵۶، در بودجه کل سازمانهای دولتی، بودجه لازم جهت احداث مهدهای کودک ویژه فرزندان زنان کارمند پیش بینی شده و سازمان زنان مسئولیت تشکیل و نظارت بر آنها را عهده دار گردید. پس از انقلاب اسلامی ، بر اساس تصمیم گیری هیات وزیران، با انحلال سازمان زنان ، سازمان ملی رفاه خانواده، سازمان تربیتی شهرداری تهران و انجمن ملی حمایت از کودکان، اجازه تاسیس مهدهای کودک به وزارت بهداری و بهزیستی و سپس به سازمان بهزیستی محول گردید.

در حال حاضر صدور مجوز و نظارت بر کلیه مهدهای کودک دولتی و خصوصی بر عهده سازمان بهزیستی کشور است.

از سال ۱۳۷۲ کلیه کلاسهای آمادگی ضمیمه مدارس دولتی به علت کمبود جا منحل گردید.گفتنی است که این کلاسها ۳۰ سال پیش در سال ۱۳۴۹ و با تصویب شورای عالی آموزش و پرورش تشکیل شده بود.

دوره ابتدایی و متوسطه در ایران:

در حال حاضر در ایران، دوره ابتدایی یا دوران دبستان به دو دوره ۳ ساله (دوره اول یعنی اول تا سوم ابتدایی و دوره دوم یعنی چهارم تا ششم ابتدایی) که روی هم شش سال تحصیلی می باشد، تقسیم بندی شده است که پس از گذشت این ۶ سال در این مقطع آموزشی، دانش آموزان وارد دوره متوسطه اول میشوند که به مدارس آموزشی آن نیز دبیرستان گفته می شود.

دانش آموزان دوران ابتدایی باید سن ۶ سالگی خود را کاملاً تمام کرده و وارد سن ۷ سالگی شده باشند که بتوانند در کلاس اول این مقطع تحصیلی ثبت نام شوند. براساس اصلاحات ساختار دوره های آموزشی، دوره متوسطه متشکل از دوره اول و دوم (هرکدام سه سال و پس از دوره شش ساله ابتدایی) است.

در ایران، دانش آموزان پس از گذراندن مقاطع دبستان وارد دوره جدیدی به نام متوسطه دوره اول یا دبیرستان دوره اول میشوند. متوسطه دوره اول در نظام آموزشی جدید به وجود آمده است. هرچند در گذشته هم به همین صورت بوده است. متوسطه دوره اول شامل سه پایه تحصیلی هفتم، هشتم، نهم میشود. متوسطه دوره دوم پس از دوره اول آغاز میشود و شامل سه پایه تحصیلی دهم، یازدهم، دوازدهم است.

سامانه آموزش متوسطه در ایران شامل سه شاخه نظری، فنی و حرفه ای و کار و دانش است. به طور معمول، دانش آموزان پس از گذراندن پایه اول برپایه امکانات موجود و استعداد، و علاقه و عملکرد تحصیلی، به یکی از شاخه ها وارد میشوند. بررسی تاریخچه تغییرات نظام آموزشی طی ۱۰۰ سال گذشته». خراسان نیوز. ۲۵ اسفند ۱۳۹۰. بایگانی شده از اصلی در ۸ ژوئیه ۲۰۱۵. دریافت شده در ۸ ژوئیه ۲۰۱۵.

مراکز آموزشی فعال در نظام آموزش عالی ایران عبارتند از:

الف- بخش دولتی

در کشور ما تامین نیروی انسانی آموزش دیده و متخصص بر عهده ی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار داده شده است، ولی در عین حال سایر وزارتخانه ها دستگاه های اجرایی نیز به نحوی در تربیت نیروی انسانی متخصص مشارکت دارند. با واگذاری آموزش های پزشکی به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مرداد ماه 1364، کلیهی اختیارات، وظایف و مسئولیت های وزارت فرهنگ و آموزش عالی در آموزش پزشکی به وزارتخانه ی جدید انتقال یافت.

هدف از این اقدام استفاده ی آسان تر و موثرتر از امکانات و بیمارستان های تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، به منظور اجرای برنامه های گسترش پزشکی در سطح کشور بود. در حال حاضر علاوه بر دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی وابسته به وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مراکز دیگری نیز با کسب مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دانشجو می پذیرند. از جمله ی این مراکز، آموزشکده های فنی و مراکز تربیت معلم وابسته به وزارت آموزش و پرورش و موسسات آموزش عالی وابسته به سایر وزارتخانه ها مثل امور خارجه، پست و تلگراف، راه و ترابری و ... است. علاوه بر دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی مذکور، دانشگاهی تحت عنوان، دانشگاه جامع علمی - کاربردی در سال 1371 به منظور تقویت آموزش های فنی و حرفه ای و تربیت نیروی انسانی ماهر مورد نیاز بخشهای صنعت، معادن، کشاورزی و خدمات تاسیس گردیده است. این آموزش ها که عمدتاً شامل دوره های کاردانی و کارشناسی است، با همکاری دستگاه های اجرایی و سازمان ها و وزارتخانه های به کارگیرنده دانشجویان مربوط اجرا میشود.

دانشگاه آزاد اسلامی

نخستین دانشگاه غیردولتی بعد از انقلاب اسلامی در سال 1316 تحت عنوان دانشگاه آزاد اسلامی تشکیل شد. دانشگاه آزاد اسلامی در طول سالهای نخستین فعالیت خود با استفاده از فضاهای آموزشی از قبیل زمین، ساختمان، تجهیزات و کارگاه هایی که از طرف مسئولان مناطق و افراد خیر در اختیار آن قرار گرفت، گسترش یافت. این دانشگاه، در حال حاضر در بیش از 110 شهر کشور فعالیت دارد.

موسسات آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی

تجربه ی دانشگاه آزاد اسلامی و تقاضای روزافزون جوانان برای ورود به آموزش عالی و علاقه مندی بخش غیردولتی به مشارکت در آموزش عالی کشور موجب شد که در سال 1364 شورای عالی انقلاب فرهنگی آن نامه ی تاسیس دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی را تصویب کند.

بخش غیرحضوری

دانشگاه پیام نور با برخورداری از ساختار ویژه و متفاوت با نظام آموزشی دانشگاه های موجود و به منظور ارتقای سطح علمی و فرهنگی جامعه، گسترش آموزش عالی در نقاط کشور و راهیابی تعداد بیشتری از داوطلبان مستعد به آموزش عالی، فراهم آوردن امکان ادامه تحصیل داوطلبان شاغل یا خانه دار، تامین بخشی از نیروهای تخصصی جامعه و استفاده ی موثر از نیروهای علمی و امکانات در سال 1366 تاسیس شد. برنامه های این دانشگاه برای ایجاد هماهنگی میان آموزش و تحولات سریع اجتماعی شکل گرفته است. این دانشگاه امیدوار است بتواند فرصت های مناسب تحصیلی را به شیفتگان و علاقه مندان تحصیلات عالی ارائه نماید. و تا حدودی پاسخگوی تقاضای آنان برای ورود به دانشگاه باشد.

شیوه ی آموزشی این دانشگاه به صورت « آموزش از راه دور » است. برنامه های آموزشی به صورتی خاص برای این دانشگاه تنظیم و تدوین میگردد.

ارزیابی تحصیلی در نروژ :

سه نوع ارزیابی در آموزش ابتدایی اعمال می شود :

1. ارزیابی دانش آموز.

2. ارزیابی مدرسه بنیاد.

3. ارزیابی نظام آموزش ملی.

در دوره ابتدایی ارزیابی تحصیلی بصورت رسمی اعمال نمی گردد.

آموزش متوسطه:

1. آموزش مقدماتی متوسطه :

ارزیابی تحصیلی:

در دوره مقدماتی متوسطه دانش آموزان نمره ای از دروس اجباری می گیرند و يك نمره

کتابی نهایی نیز از سوی مسئولین کشوری داده می شود .

سه نوع ارزیابی در آموزش مقدماتی متوسطه اعمال می شود:

1. ارزیابی دانش آموز

2. ارزیابی مدرسه بنیاد

3. ارزیابی نظام آموزش ملی

2. آموزش تکمیلی متوسطه :

ارزیابی تحصیلی:

ارزیابی مطابق با ارزیابی پیوسته و امتحانات پایان سال تحصیلی صورت می پذیرد.

امتحانات معمولاً بطور اکتسابی برگزار شده و نمرات منظور میشوند.

بیشرفت در بین مراحل به اجراء و عملکرد دانش آموزان مربوط می باشد. مدارس تکمیلی متوسطه، مدارکی را برای دوره هایی که منتج به ادامه در آموزش عالی میشود، صادر می نمایند. هیأت آزمون ملی مدارک فنی و حرفه ای را تصویب و تأیید می نماید.

سیستم نمره دهی در نظام آموزش متوسطه:

سیستم نمره دهی در نظام آموزش متوسطه از صفر تا شش متغیر است...

بالاترین نمره : 6

نمره ی قبولی : 2

پایین ترین نمره : 0

ساختار آموزشی:

آموزش پیش دانشگاهی

آموزش پایه

سن آغاز دوره : 6 سال

سن اتمام دوره: 16 سال

آموزش ابتدایی

مدت زمان دوره : 7 سال

طی سنین 6 تا 13 سالگی

آموزش مقدماتی متوسطه

نوع مدارس ارائه کننده Grunnskole , Ungdomstrinnet:

مدت زمان دوره: 3 سال

طی سنین 13 تا 16 سالگی

آموزش تکمیلی متوسطه

نوع مدارس ارائه کننده : Vidergende Skole

مدت زمان دوره: 3 سال

طی سنین 16 تا 19 سالگی

گواهینامه اعطایی: دیپلم متوسطه

(Skole Vitneml Far Vidergende)

آموزش فنی و حرفه ای

مدت زمان دوره: 3 سال

طی سنین 16 تا 19 سالگی

گواهینامه اعطایی: دیپلم حرفه ای (Craft / Journeyman Certificate)

آموزش کارآموزی

نوع مدارس ارائه کننده: مراکز کارآموزی

مدت زمان دوره: 3 سال

طی سنین 16 تا 19 سالگی

گواهینامه اعطایی: گواهی نامه تجاری Journeyman's Certificate

آموزش غیر رسمی:

مدارس خصوصی:

در طول 10 سال اخیر، نرخ ثبت نامی کودکان در مراکز خصوصی بر 7/43 درصد و تعداد

مدارس بر 209 مدرسه بالغ میگردد. طبق آمار سال 1997، تعداد کل دانش آموزان تمام

وقت مدارس خصوصی بر 19300 نفر بالغ می گردد.

اصول و اهداف آموزشی:

از جمله مهم ترین اصول و اهداف آموزشی نروژ میتوان از موارد ذیل نام برد:

1. تضمین حقوق مساوی در آموزش و پرورش برای همه بدون توجه به ویژگی های

جنسی، اجتماعی، جغرافیایی و فرهنگی

2. ارائه نوعی از آموزش به همه کودکان بنحویکه با توانایی های فردی هر یک از دانش

آموزان مطابقت داشته باشد.

3. توجه به محتوی و کیفیت برنامه های آموزشی

4. ارائه اصول راهنما در دهه 90 ، جهت پیشرفت استانداردهای آموزشی برای همه

مردم از طریق تحکیم و پیشرفت نظام آموزشی

اولویت ها و علایق آموزشی:

از جمله مهم ترین اولویت ها و علایق آموزشی نروژ میتوان از موارد ذیل نام برد:

1. به روز شدن اطلاعات به منظور افزایش ارزش برون داده های ملی، حفظ سطح اشتغال

و ایجاد شغل های جدي

2. به آموزش به عنوان يك فرايند مستمر نگرسته مي شود و بردانش و مهارت هايي

تأکید مي شود که میزان وسیعی از یادگیری های به روز شده و مستمر را در طول زندگی

فراهم آورد . اصلاحات گسترده آموزشی در همه سطوح

3. اقدام جهت تقویت ساختار نظام آموزشی

4. تأکید بر محتوی آموزشی

5. دولت اصلاحاتی را نیز در جهت آموزش پایه ، آموزش مستمر و آموزش غیر رسمی آغاز کرده است.
6. طرح ها و برنامه ها بر اساس ارشادات برنامه درسی کشوری در سال 1987 تعریف شده است و مسئولین محلی و مدارس متناسب با شرایط و امکانات آن موارد را تعدیل و اجرا می کنند.
7. والدین ، کودکان ، سازمان ها و مؤسسات در جوامع محلی تشویق می شوند تا مدرسه را به مرکزی برای فعالیت های اجتماعی تبدیل نمایند.
8. دانشگاه ها و دانشکده های منطقه ای جایگاهی برای آموزش دوره ضمن خدمت و یا آموزشهای رسمی بعد از فارغ التحصیلی برای کارمندان مدارس دوره های ابتدایی و دوره اول متوسطه باشند.
9. اقدام عملی برای پوشش تکنولوژی اطلاعات IT در تمام بخشهای آموزش و پرورش در چهارچوب اصلاحات سال 1997

ارزیابی تحصیلی در ایران:

در ایران در پایان هر پایه تحصیلی از دانش آموزان امتحان گرفته می شود و به قبول شدگان گواهی پایان آن پایه داده می شود؛ در پایان پنجم ابتدایی، سوم راهنمایی و متوسطه نیز امتحانات نهایی برگزار می شود.

نزدیک به هفت سال به شکل آزمایشی و سپس سراسری در دوره ابتدایی

(فعلاً تا پایه چهارم) ارزشیابی توصیفی با چهار نمره عالی، خوب، متوسط و روب پیشرفت به عمل می آید.

بعد از آن سیستم نمره دهی در نظام آموزش متوسطه از صفر تا 20 نمره است .

بالاترین نمره 20 :

نمره ی قبولی 10 :

پایین ترین نمره : 0

و برای راه یابی به دانشگاه ها و تحصیلات عالی کنکور برگزار میشود .

کنکور سراسری بر حسب مقطع مورد نظر توسط نهادهای گوناگون برگزار می گردد،

این آزمون در مقطع کارشناسی تمام دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی ایران و

نیز کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی کلیه دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی دولتی

ایران (به جز رشته های علوم پزشکی) توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار

میگردد .

نتیجه گیری:

سیستم آموزشی نروژ منحصر به فرد است. از ابتدای تحصیل در مقطع ابتدایی تا پایان دانشگاه، دولت وظیفه آموزش رایگان افراد را بر عهده دارد. اما چیزی که نروژ را منحصر به فرد میکند این است که این آموزش رایگان برای همهی مردم دنیاست.

سیستم آموزشی رایگان و موقیعت های شغلی فراوان در این کشور باعث شده است که افراد زیادی تمایل به مهاجرت به نروژ داشته باشند.

تعدادی از برنامه ها و دوره های تحصیلی در نروژ به زبان انگلیسی تدریس می شوند و سطح بالای انگلیسی در جامعه، تحصیل و زندگی در نروژ را آسان می کند.

معایب تحصیل در نروژ وجود دانشگاه های رایگان در نروژ باعث شده است که دانشجویان از نعمت بورسیه محروم شوند. تعداد بورسیه هایی که سالانه برای دانشجویان خارجی و خصوصا خاورمیان های در نظر گرفته میشود، کم است. از بین همه مزایا و معایب تحصیل در نروژ، این گزینه به نظر یک عیب بزرگ است و علاوه بر آن مالیات و هزینه های بالای زندگی در این کشور بسیار سنگین است.

در ایران نیز امکانات ورزشی دسترسی به منابع علمی دسترسی به امکانات فرهنگی جذابیت های توریستی تاریخی و امکانات اقامتی جذابیت های توریستی طبیعی و اکو توریسم امکانات بهداشتی و درمانی از مزیت های تحصیل در ایران است.

اما در کشور های مانند نروژ به دلیل فرصت های شغلی بیشتر و تحصیل در رشته های مورد علاقه خود نسبت به سایر کشور ها در رتبه بندی بالا تری قرار دارد.

منابع:

روش تدریس فارسی ابتدایی. کتاب درسی مراکز تربیت معلم. کد ۶۰۰۴. انتشارات آموزش و پرورش.

<https://www.yjc.news/fa/news/2602776>

<http://bobook.ir>

سایت مرکزی آماژور SSB.NO

-“Five Things Norwegian Schools Do Differently” _ www.rachelmaecohen.com

-<https://education.stateuniversity.com/pages/1123/Norway-EDUCATIONAL-SYSTEM-OVERVIEW.html>

Educational reforms and marketization in Norway – A challenge to the tradition of the social democratic, inclusive school?” by Ingrid Helgoy & Anne Homme

-“Education reform in Norway: Looking beyond politics to bring sustained change” By Li-Kai Chen, Emma Dorn, and Tore Vamraak _ McKinsey & Company

-www.relocation.no/expat-communities/expat-resource-articles/childcare-options-in-norway/

<http://moaleminejavan91.blogfa.com/post/45>

<https://ketabchi.com>

<https://vista.ir/article/302144>

<https://civilica.com/doc/613622>

<https://education.stateuniversity.com/pages/1126/Norway-HIGHER-Transformation-from-an-Oil-based-Economy-to-a-EDUCATION.html>

Knowledge-based Economy in Saudi Arabia: the Direction of Saudi Vision 2030- Journal of the Knowledge Economy